

1 דְקוּרְיָא - מחרחת של צפרים שחוטם, ואינו יודע אם שחטם הכותי
2 כראוי, קומע ראשו של אחר מהן ונותן לו, אם אכלו הכותי, מוכח
3 ששחטם כראוי ומותר לאכול משחיטתו, ואם לאו - שלא רצה
4 לאוכלו, אסור לאכול משחיטתו.
5 הגמרא מבארת כיצר מדייק כל אחד מהאמוראים את שיטתו
6 מהברייתא: אבין דייק דעתו מרישא של הברייתא, רבא דייק
7 מסיפא. אבין דייק מרישא, שכך שנינו, שחיטת כותי מותרת
8 כשישראל עומד על גביו, ויש לדייק, מעמא שמותר לכתחילה,
9 משום דיישראל עומד על גביו, אבל אם רק היה יוצא ונכנס, לא
10 התייר הברייתא.
11 רבא דייק מסיפא, שכך שנינו, אם בא ומצאו ששחט מותר רק על
12 ידי בדיקה, ויש לדייק מעמא שצריך בדיקה כדי להתיר השחיטה,
13 משום דבא ומצאו ששחט כבר, ולא ראה כלל את השחיטה, אבל
14 אם ראה מעט באופן שהיה יוצא ונכנס, שפיר דמי, ומותר הבשר
15 לאכילה אף בלא בדיקה.
16 מקשה הגמרא: ולאבין קשיא סיפא, שמשמע שאם היה יוצא ונכנס
17 אין צריך בדיקה. מתרצת הגמרא: אמר לה אבין, יוצא ונכנס נמי
18 בא ומצאו קרי ליה - מה שנאמר בסיפא 'בא ומצאו ששחט' אף יוצא
19 ונכנס בכל בזה, שהתנא קורא אף ליוצא ונכנס 'בא ומצאו' לפי שלא
20 היה בשעת השחיטה על גביו ממש, ואכן אף באופן זה צריך בדיקה.
21 מקשה הגמרא: ולרבא קשיא רישא, שמשמע שצריך שישראל
22 יעמוד על גביו, ואין די ביוצא ונכנס. מתרצת הגמרא: אמר לה, יוצא
23 ונכנס נמי בעומד על גביו דמי - אף יוצא ונכנס נחשב כעומד על
24 גביו, ואף לכך כיוון התנא שכאמר שבעומד על גביו שחיטתו מותרת.
25 הגמרא דנה בכיבור המשך הברייתא. שנינו בברייתא: פיוצא בו
26 מצא בידו דקוריא של צפרין קומע ראשו בו. מקשה הגמרא:
27 אמאי - מדוע באכילת ראשו של צפור האחת מותר באכילת כל
28 הצפרים, ליחוש דלמא האי - שמא אותו העוף לבדו שממנו קטע
29 ראשו הוא דתהו שחית שפיר, ולכך אכלו הכותי, אך שאר העופות
30 נשחטו שלא כדינם שהרי לא ראינו שאכל הכותי מהם. מתרצת
31 הגמרא: אמר רב מנשה (סימן מנ"ג) איזמ"ל בן רבי (ס), הברייתא
32 מדברת באופן שהישראל הבודק מנפיק לכול הצפרים תחת גנפיו
33 - כנפי סותו, וכיון שאין הכותי רואה מציחה עוף חתך הראש, אם
34 אוכל הכותי הרי זה הוכחה שכולם נשחטו כדינם.
35 מקשה הגמרא: ולמא סימנא הנה יהיב ליה פנייה - ושמא היה
36 לכותי סימן בצפור זו ומכיר שהיא שנותן לו שהוא מצפור זו. מתרצת
37 הגמרא: אמר רב משרשיא, דממקמם ליה ממקומי - אכן צריך
38 הישראל למעוך ולכתוש את הראש שלא יהיה ניכר בו שום סימן,
39 ובכך אם אוכל הכותי, הרי זה הוכחה שכולם נשחטו כדינם.
40 שואלת הגמרא: כיצד מוכח מאכילת הכותי שנשחטו העופות כדינו,
41 ודלמא קכברי בותים אין מצות שחיטה לעוף מן התורה, שהרי
42 מצות שחיטה אינה מפורשת בתורה אצל עוף אלא נלמדת בהיקש,
43 ושמא הכותים אינם דורשים היקש זה, ואם כן יש לחשוש שהצפרים
44 אינן שחוטות אף שכותי אוכל מהן.
45 משיבה הגמרא: ולמעידי - ואף לדעתך שאתה שואל על עוף, והרי
46 גם בהמה יש לשאלו כן, שאמנם מצות השחיטה עצמה מפורשת
47 בתורה, מכל מקום חמש הלכותיה שהן שחיטה דרבה תלדה הגרמה
48 ועיקרה, וכי מי בתיבתן בתורה, והלא הן נמסרו למשה מסיני בעל פה,
49 ואין ניתן לסמוך על אכילת הכותי מהבהמה, אלא בהכרח בין
50 דאחוקין פהו - שנתברר לנו שהכותים החזיקו בהלכות אלו, אחוקין
51 פהו - החזיקו אף החכמים בהם לסמוך עליהם, הכי נמי לגבי
52 שחיטת העוף, אף שאינה מפורשת בתורה בין דאחוקין בה הכותים
53 אחוקין וסמכו עליהם החכמים.
54 הגמרא מביאה שנחלקו תנאים בענין זה: ואחוקין ולא אחוקין בללא
55 פתיבא - ודבר זה האם מפורש את החותים וסומכים עליהם בדבר
56 שאינו כתוב בתורה מפורש אך מחזיקים הם בכך, תנאי היא -
57 נחלקו בזה התנאים, דתנאי, מצת כותי - מצה שאפאה כותי ללא
58 השגחת ישראל, מותרת לאכילה בפסח, ואין חוששים שמא
59 החמיצה, ואדם יוצא בה ידי חובתו בפסח - ואף מקיים באכילת
60 מצה זו את חובת אכילת מצה בלילה הראשון של פסח, שנאמר

(שמות יב יח) כְּעֶרְב תֹּאכְלוּ מִצֵּאת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר לֹאֲכֹלָה כֻּלָּה, 61
לפי שאין הכותים בקיאים בדקדוקי מצות בישראל, שאינם יודעים 62
לשמור את המצה שלא תחמיץ. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל 63
מצוה שהחזיקו בה בותים, תרבה מדקדקו בה יותר מישראל, 64
ונתין לסמוך עליהם כשעשו מצוה זו לצורך עצמם. 65
הגמרא מבארת את דברי הברייתא: אמר מה, מצת כותי מותרת 66
ואדם יוצא בה ידי חובתו בפסח. שואלת הגמרא: פשיטא שיוצא 67
בה ידי חובתו, שהרי מצה גמורה היא שלא החמיצה. מיישבת 68
הגמרא: מהו דתיבא אף שנוהרים הכותים מחמוץ, מכל מקום לא 69
בקיאי בשימור - שצריך שימור לשם מצת מצוה, ולכך אין יוצא 70
במצה זו ידי חובת אכילת מצה, קא משמע לן שאף בדבר זה בקיאים 71
הכותים ואדם יוצא במצת כותי ידי חובתו. 72
עוד שנינו בברייתא: רבי אליעזר אסור לפר שאין בקיאים בדקדוקי 73
מצות. מבארת הגמרא: קפכר רבי אלעזר, שהכותים לא בקיאי 74
בשימור המצה שלא תחמיץ, ולכך אסור לאוכלה בפסח. 75
עוד שנינו: רבן שמעון בן גמליאל אומר כל מצוה שהחזיקו בה 76
בותים, תרבה מדקדקו בה יותר מישראל. מקשה הגמרא: היינו 77
תנא קמא, שהרי אף לדעתו סומכים אנו על הכותים, ובמה נחלקו. 78
מתרצת הגמרא: איבא פניניהו - המחלוקת ביניהם הוא במצוה 79
דבתיבא בתורה ולא אחוקין - אך אין ידוע שהכותים החזיקו בה, 80
תנא קמא סבר, בין דבתיבא בתורה אף על גב דלא יודעים אנו 81
דאחוקין בה, ודאי החזיקו בה הכותים, ולכך ניתן לסמוך עליהם בכל 82
דבר המפורש בתורה, ורבן שמעון בן גמליאל סבר, אף בדבר 83
המפורש בתורה, אי אחוקין, אין - אכן ניתן לסמוך עליהם, אי לא 84
אחוקין, לא - אין לסמוך עליהם. 85
מקשה הגמרא: אי הכי שמחלוקתם באופן זה, נמצא שרבן שמעון בן 86
גמליאל מחמיר על דברי תנא קמא, ואם כן מהו הלשון בדבריו כל 87
מצוה שהחזיקו בה בותים, הרי משמעות לשון זה שבא לרבות 88
ולסמוך על הכותים יותר מדעת תנא קמא, ואם כוונתו למעט, אם 89
החזיקו מיבעי ליה - היה צריך לומר, שמשמעותו שאף באופן שהתיר 90
תנא קמא דהיינו בכל מצוה הכתובה בתורה, אין זה אלא אם החזיקו. 91
הגמרא מבארת מחלוקתם באופן אחר: אלא, איבא פניניהו במצוה 92
דלא בתיבא בפירוש בתורה ואחוקין בה הכותים לקיימה, תנא 93
קמא סבר, בין דלא בתיבא מפורש בתורה אף על גב דאחוקין בה 94
הכותים נמי, לא סומכים עליהם בכך, רבן שמעון בן גמליאל סבר, 95
בין דאחוקין אחוקין - מאחר שראים אנו שהחזיקו בכך, אף 96
החכמים החזיקו וסמכו עליהם בדבר זה. 97
ומבואר למסקנת הגמרא שנחלקו התנאים בדבר שהחזיקו בו 98
הכותים אך אינו מפורש בתורה, ואף שחיטת עוף שאינו מפורש 99
בתורה אך החזיקו בו הכותים, יהיה דבר זה תלוי במחלוקת תנאים 100
זו, ולדעת תנא קמא אין לסמוך עליהם בכך, והברייתא לעיל היא 101
כדעת רבן שמעון בן גמליאל. 102
הגמרא חוזרת לדון בדברי רבא לעיל (א) גופא, אמר רבא, ישראל 103
מופר אובל נבילות לתיבאבו, בודק סמין ונותן לו, ומותר לאכול 104
משחיטתו. מבארת הגמרא: מאי טעמא, בין דאיבא - יש לפניו 105
התיירא ואיסורא, דהיינו שבידו לעשות הדבר בהיתר ולשחוט 106
כדינו, ובידו לשחוטו שלא כדינו ולאכולו באיסור, וכיון שאותו מומר 107
אינו עובר על איסור אלא לתיבאבו, לכך אומרים אנו דלא שביק 108
התיירא ואכיל איסורא - שלא יעזוב אדם זה את ההיתר המזומן 109
לפניו ויאכל את האיסור, ולכך ניתן לסמוך על שחיטתו. 110
שואלת הגמרא: אי הכי - אם מטעם זה מכשיר רבא את שחיטתו, 111
כי לא ברק ישראל את הסכין, נמי - אף בזה יש לסמוך על בדיקת 112
המומר, שהרי כיון שיכול לשחוט בסכין מתוקנת בהיתר, לא יבוא 113
לשחוט בסכין פגומה. משיבה הגמרא: מיפרח לא פרח - לטרוח אין 114
למומר שוכן, ואף שיבדוק את הסכין, אם ימצא שהיא פגומה, ישחוט בה 115
כמות שהיא ולא יטרח לתקנה או לילך להשיג סכין אחרת. 116
אמרו ליה רבנן לרבא, תנאי דמסייע לה - נית ליהוי מדברי 117
הברייתא כדעתך, ששנינו בברייתא, חמץ - מאכלי החמץ של 118
ישראל עזברי עבירה, שאינם מבערים את החמץ בפסח, משום 119
הפסד ממון, אחר הפסח 120

59 והלא אחאב וסיעתו היו עובדי עבודה זרה, ומכל מקום שחטו
60 ליהושפט שהיה צדיק גמור, הרי שישאל המומר לעבודה זרה
61 שחיתו מותרת.
62 מקשה הגמרא: ודלמא אחאב רק מִיּוֹבֵחַ זָבַח, אך יהושפט באמת
63 מִיִּבְלַל לֹא אָכַל, ומשום ששחיתו פסולה. מתרצת הגמרא: וְיִסְתַּהּוּ
64 כְּתִיב, שַׁעֲלָה בִידוֹ לְהִסְתוֹ לַעֲלוֹת לַמִּלְחָמָה, ומסתבר שהסתה
65 נעשית על ידי שאכלו יחד. מקשה הגמרא: ודלמא הסיתו בְּדָבָרִים
66 בלבד. מתרצת הגמרא: אִין הִסְתָּה נַעֲשִׂית בְּדָבָרִים בלבד.
67 מקשה הגמרא: וְלֹא – וכי לא מצינו הסתה שאינה אלא בדברים
68 בלבד, וְהִכְתִּיב (דברים יא) 'כִּי יִסְתַּח אֲחִיךָ וְגו' לֵאמֹר נִלְכָּה וְנַעֲבֹדָה
69 אֱלֹהִים אֲחֵרִים, הרי שנאמר לשון הסתה על דברים בלבד. מתרצת
70 הגמרא: אכן אף שם מדובר שהסיתו בְּאִכְלִיָּה וּבִשְׂתִיָּה. מקשה
71 הגמרא עוד: וְהִכְתִּיב באיוב, שאמר ה' לִשְׁטָן (איוב א) וְתִסְתֵּנִי בּוֹ
72 לְבַלְעוּן חֲנָם, והרי לגבי ה' אין שייך הסתה באכילה ושתייה, ובהכרח
73 שהיה זה בדברים בלבד. מתרצת הגמרא: לְמַעַלָּה שְׂאֵנִי – ההסתה
74 שם שנאמרה כלפי ה' שונה היא, שכן שאינו צריך לאכילה ושתייה,
75 ההסתה כלפיו היא בדברים בלבד, אך אדם שצריך לאכילה, עיקר
76 הסתתו נעשית על ידי אכילה ושתייה.
77 מקשה הגמרא: ודלמא מִשְׁתָּא אֲשֵׁתִי – ושמא יהושפט רק שתה
78 מיינו של אחאב, ובכך הוסיף, אך מִיִּבְלַל לֹא אָכַל ומשום ששחיתו
79 אסורה. מתרצת הגמרא: מֵאִי שְׂנָא שְׂתִיָּה מֵיִינוּ שֶׁל אַחֲבָב שְׁמוֹתָת
80 אף שהיה מומר לעבודת כוכבים, משום דְּאֲמַרְיִן מוֹמְרָא לְעִבּוּדָת
81 בּוֹכְבִּים לֹא הוּי מוֹמְרָא לְכָל הַתּוֹרָה בּוֹלָה, ולכך אין יינו אסור כשל
82 גוי, אם כן אִכְלִיָּה נְמִי יֵשׁ לְהַתִּיר מֵאוֹתוֹ טַעַם שְׁמוֹמְרָא לְעִבּוּדָת
83 בּוֹכְבִּים לֹא הוּי מוֹמְרָא לְכָל הַתּוֹרָה בּוֹלָה.
84 דוחה הגמרא: הִכִּי הִשְׁתָּא – וכי ניתן לדמות את איסור שתיית יינו
85 של המומר לאיסור אכילה משחיתו, שהרי השתייה מיינו, אף אם דינו
86 כמומר לכל התורה וכגוי, עדיין אין זה יין שראינו שנתנסך לעבודת
87 כוכבים, אלא כְּתִיב יִינֵן הוּא, שחכמים גזרו ואסרו אף את סתם יינם,
88 וְעֲדִינֵן בִּימֵי יְהוֹשֻׁפַט לֹא נֶאֱסַר [סתם] יִינֵן שֶׁל עוֹבְדֵי בּוֹכְבִּים, ולכך
89 שתה מיינו של אחאב, אָכַל אִכְלִיָּה, אִימָא לָךְ מוֹמְרָא לְעִבּוּדָת
90 בּוֹכְבִּים הוּי מוֹמְרָא לְכָל הַתּוֹרָה בּוֹלָה ושחיתו אסורה, ולכך לא
91 אכל ממנה.
92 מתרצת הגמרא: אִיבְעִית אִימָא, לֹא אֲוִרְחִיה דְּמִלְכָּא מִשְׁתָּא בְּלֹא
93 מִיִּבְלָל – אין דרכו של מלך בשתייה בלא אכילה, וכיון ששתה
94 בהכרח שגם אכל. וְאִיבְעִית אִימָא, וְיִוְבַח לוֹ אַחָב וְגו, וְיִסְתַּהּוּ
95 כְּתִיב, ומשמע שפגמה הִסְתָּו, בְּזִבְחָה שֶׁשָּׁחַט לוֹ וְהִאֲכִילוּ.
96 מקשה הגמרא עוד: ודלמא עוֹבְדֵיָּה שהיה ממונה על בית אחאב
97 הוא זָבַח, ולא אחאב עצמו, ועובדיה היה צדיק גמור ולכך אכל
98 יהושפט ממנו, אך לא היה אוכל משחיתת אחאב. מתרצת הגמרא:
99 יִזְבַּח לוֹ אַחֲבָב צֶאֱן וּבִקֵּר לְרֹבֵב כְּתִיב, וְעוֹבְדֵיָּה לְבַדוֹ לֹא הוּוּ
100 סְפִיק – לא היה מספיק לשחוט לכולם, ובהכרח שאף שאר אנשי
101 אחאב שחטו שהיו רשעים.
102 מקשה הגמרא: ודלמא שְׁבַעַת אֲלָפִים הצדיקים שהיו בממלכת
103 אחאב זָבַח – שחטו, שכן מצינו שהיו בזמן ההוא, דְּכִתִּיב (מלכים א'
104 יש ט) 'וְהַשְׂאֲרָתִי בְּיִשְׂרָאֵל שְׁבַעַת אֲלָפִים, כָּל הַכְּרִיבִים אֲשֶׁר לֹא
105 כָּרְעוּ לְבַעַל' וְגו'. מתרצת הגמרא: אותם הצדיקים טְּמֹרִי הוּוּ
106 מִיִּמְטָרִי מֵאִיּוֹבֵל – היו נחבאים מהמלכה איזבל אשת אחאב שהיתה,
107 רודפתם, ואין לומר שהם שחטו את הבהמות לאחאב לצורך
108 יהושפט.
109 מקשה הגמרא עוד: ודלמא נְבָרִי דְּאַחָב הוּוּ מַעְלוֹ – ושמא אנשי
110 אחאב כשרים היו ולא עבדו עבודה זרה, ולכך היתה שחיתתם
111 כשירה. מתרצת הגמרא: לֹא סְלָקָא דְעֵתָךְ שהיו אנשי אחאב הרשע
112 צדיקים, דְּכִתִּיב (משלי כט יב) 'מוֹשֵׁל מְקַשֵּׁב עַל דְּבַר שֶׁקֶר כָּל
113 מְשֻׁרְתָיו רְשָׁעִים, וכיון שהמלך אחאב היה רשע, בהכרח אף
114 משרתיו היו רשעים כמותו.
115 מקשה הגמרא עוד: ודלמא נְבָרִי דִּיהוֹשֻׁפַט נְמִי לֹא הוּוּ מַעְלוֹ –
116 ושמא גם אנשי יהושפט לא היו כשרים, ואם כן יש לומר, זָבַח נְבָרִי

1 מוֹתָר באכילה מִיִּד ישראלים הכשרים, ואף שחמץ זה ודאי עבר
2 עליו הפסח אין לאיסורו, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מְחַלְפִּין מִיַּד אַחֲרֵי הַפֶּסַח אַת
3 חֲמִצָּן בְּחִמְץ שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים, כדי לאכול דבר המותר ולא דבר
4 האסור. סְבִרָה – אותם החכמים שרצו לסייע מהברייתא לדברי
5 רבא. סבור, הֵא מְנִי – שברייתא זו כדעת מי היא שנויה, כדעת רבי
6 יְהוּדָה הִיא, דְּאֲמַר חֲמִצָּן אַחֲרֵי הַפֶּסַח אִסוּר מִדְּאוּרֵייתָא, וְקִתְנֵי
7 בְּבֵרִיתָא שְׁמוֹתָת הַחֲמִצָּן לְאַחֲרֵי הַפֶּסַח מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מְחַלְפִּין, אִלְמָא –
8 מוכח מברייתא זו, שהמומר הרגיל לעבור על איסור לתיאבון, לֹא
9 שְׂבִיק הַתִּירָא וְאִכְלֵל אִיסוּרָא – אינו מניח ההיתר ועושה האיסור,
10 ויש לסמוך על כך אף באיסור דאורייתא, ומוכח כדברי רבא שיש
11 לסמוך בשחיטה על ישראל מומר לאכול נבילות לתיאבון.
12 דוחה הגמרא: מִמָּא – מנין שהברייתא כדעת רבי יהודה, דְּלִמָּא רְבִי
13 שְׁמַעוֹן הִיא, דְּאֲמַר חֲמִצָּן אַחֲרֵי הַפֶּסַח אִינוּ אִסוּר אֲלֵא מִדְּרַבְנָן, וְכִי
14 מְקַלְפִּין – ומה שניתן להוכיח מברייתא זו שיש להקל במומר ולומר
15 שאוכל מהיתר, אין זה אלא בְּרַבְרָנָן, אך בְּדְאוּרֵייתָא לֹא מְקַלְפִּין,
16 ולא יהיה ניתן לסמוך על שחיטתו.
17 הגמרא אינה מקבלת דחייה זו: וְתִיָּהּוּ נְמִי רְבִי שְׁמַעוֹן – אף אם
18 תאמר שברייתא זו כדעת רבי שמעון היא, מכל מקום יש להוכיח
19 כדברי רבא, שהרי מִי קִתְנֵי בְּרֵיתָא שְׂאֵנִי אֲוִמְרָא הַחֲלִיפִי,
20 שמשמע שדבר זה ספק הוא אלא שתולים להקל, שאם היה נאמר
21 כך היה מקום לחלק בין דאורייתא לדרבנן, אך הרי 'מִפְּנֵי שֶׁמְחַלְפִּין'
22 קִתְנֵי, ומשמע דוֹדָא מְחַלְפִּין ואין דבר ספק, ואם כן יש ללמוד
23 להיפך מקל וחומר, ומה בְּרַבְרָנָן שהוא איסור קל בעיני המומר, מכל
24 מקום ודאי שלא שְׂבִיק הַתִּירָא וְאִכְלֵל אִיסוּרָא, הרי שְׂבִידְאוּרֵייתָא
25 שחמור ודאי יותר על המומר, לֹא כָּל שְׂבִין שְׂנֵאמַר שְׂבוּדָאֵי יַעֲשֵׂה
26 באופן המותר כשהדבר מוזמן לפניו, וכדברי רבא ששוחט בהיתר כיון
27 שהדבר מוזמן לפניו.
28 הגמרא מביאה ראיה לדברי רבא: לִימָא מְסִיעֵ לִיה, שנינו בברייתא,
29 הַבֵּל שׁוֹחֲטִין, וְאִפִּילוּ בּוֹתִי וְאִפִּילוּ עֶרְל וְאִפִּילוּ יִשְׂרָאֵל מוֹמְרָא. ויש
30 לשאול, הֵא עֶרְל שֶׁשְׁחִיתוֹ כְּשִׁירָה הִיבֵי דְמִי, אִלְמָא בערל שלא
31 מלודו מפני הסכנה ומשום שְׂמִיתוֹ אֲחִיו מְחַמֵּת מִלָּה. אם כן הֵא
32 יִשְׂרָאֵל מַעְלִיא הוּא, ומדוע הוצרכה הברייתא לחדש שחיתו
33 כשירה, אִלָּא פְּשִׁטָּא שהברייתא מדברת במומר לערלות, שהיא
34 מבעט במצוה זו ואינו מל במזיד, ומכל מקום שחיתו כשירה לפי
35 שנומר רק לדבר זה, וְקָא סְבֵר – וברייתא זו סוברת שמומר לְדָבָר
36 אֶחָד לֹא הוּי מוֹמְרָא לְכָל הַתּוֹרָה בּוֹלָה, ולכך יש לסמוך ששחיתו
37 יפה ולא יקלקל השחיטה. אִימָא סִפְפָּא שֶׁל הַבְּרִיתָא, וְאִפִּילוּ
38 יִשְׂרָאֵל מוֹמְרָא, ויש להקשות, הֵא מוֹמְרָא הִיבֵי דְמִי, אִי מוֹמְרָא לְדָבָר
39 אַחֵר – למצוה אחת ממצוות התורה ולא לשחיטה עצמה, הִינֵנו
40 מוֹמְרָא לְעִרְלוֹת האמור ברישא, אִלָּא לֹא בהכרח לומר שכונת
41 הברייתא להוסיף באופן זה שהוא מוֹמְרָא לְאוֹתוֹ דְּבָר – למצות
42 השחיטה עצמה, אך אינו מומר אלא לתיאבון, ומוכח בְּרַבְרָנָא
43 ששחיתו כשירה.
44 דוחה הגמרא: לֹא, לְעוֹלָם אִימָא לָךְ שְׁמוֹמְרָא לְאוֹתוֹ דְּבָר לֹא – אין
45 שחיתו כשירה, ושלא כדברי רבא, וּמָאֵי מַעְמָא, בִּינֵן דְּדָשׁ בִּיה
46 בְּהַתִּירָא דְמִי לִיה – שמאחר שהתרגל לעבור על איסור נבילה
47 נעשה הדבר אצלו כהיתר, ואף אם יש באפשרותו לעשות את הדבר
48 בהיתר, אינו מקפיד בכך, שהרי גם הנבילה כהיתר בעיניו. אִלָּא
49 כוונת הברייתא ב'מומר', הִינֵנו מוֹמְרָא לְעִבּוּדָת בּוֹכְבִּים, ומשמיעה
50 הברייתא ששחיתו כשירה, וְכִדְרָב עֲנֵן הַסּוֹבֵר כֵּן, דְּאֲמַר רַב עֲנֵן
51 אָמַר שְׁמוּאֵל, יִשְׂרָאֵל מוֹמְרָא לְעִבּוּדָת בּוֹכְבִּים מוֹתָר לְאִכּוֹל
52 מְשֻׁחֵייתוֹ. אך המומר לשחיטה עצמה אף שאינו מומר אלא
53 לתיאבון יש לומר שאין שחיתו כשירה, ושלא כדברי רבא.
54 הגמרא דנה בדינו של רב ענן שהובא לעיל: נוּפָא, אָמַר רַב עֲנֵן אָמַר
55 שְׁמוּאֵל, יִשְׂרָאֵל מוֹמְרָא לְעִבּוּדָת בּוֹכְבִּים מוֹתָר לְאִכּוֹל מְשֻׁחֵייתוֹ,
56 שְׂבִין מִצִּינוּ בִּיהוֹשֻׁפַט מִלָּךְ יְהוּדָה שְׁנַהֲנָה מְקַעוּדָת אַחֲבָב, שְׂנֵאמַר
57 (דברי הימים ב' יח) 'וְיִוְבַח לוֹ אַחֲבָב צֶאֱן וּבִקֵּר לְרֹב וְלַעַם אֲשֶׁר עִמּוֹ,
58 וְיִסְתַּהּוּ לְעֲלוֹת אֵל רְמוֹת גִּלְעָד, ומבואר שאחאב שחט ליהושפט,

המשך ביאור למס' מנחות ליום ראשון עמ' ב

10 נעשה לשם שמים, מאי עבד ליה - מזה הוא לומד ממנו.
 11 השיב לו אביי: מיבעי ליה לכתניא, שלאחר מפלתו של סנהריב
 12 מלך אשור, שבא לכבוש את ירושלים מידי חזקיה מלך יהודה וניגף
 13 בידי שמים וברח לארצו, וצא חזקיה ומצא חמשה בני מלכים שהיו
 14 יושבין בקרונות של זהב, שתפסם סנהריב כשכבש את מצרים וכוש
 15 והביאם עמו לירושלים, וחזקיה הוציאם לחופשי והדיין שלא לעבוד
 16 עבודת פוגבים, וקיבלו עול מלכות שמים וחזרו למצרים. והוא
 17 שנאמר (ישעיה יט יח) 'ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים
 18 מדברות שפת כנען

1 נשיא, כל האומר לי לירד ממנה ו-מהנשיאות, אני מטיל עליך
 2 קומקום של מים חמין.
 3 ומוסיפה הברייתא, שכן מצינו בשאול המלך, שהרי שאול פרח
 4 ממנה - מן השררה, ואף על פי כן פשעלה על כסא מלכותו, בקש
 5 להרוג את דוד כדי שלא יטול המלוכה מידי.
 6 חזרת הגמרא לדון במחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה: אמר ליה מר
 7 קשישא פריה דרב הסדא לאבין, רבי מאיר שסבר שבית חוניו היה
 8 לעבודה זרה, האי קרא דרבי יהודה - הפסוק הזה [ביום ההוא יהיה
 9 מובח לה' בתוך ארץ מצרים וגו'] שרבי יהודה למד ממנו שבית חוניו

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

8 אנשי יהושפט צדיקים ואם אכן אכלו מאנשי אחאב שהיו רשעים,
 9 מוכח ששחיטתם כשירה.
 10 מקשה הגמרא: ודלמא זבוח גברי דאחאב אכל אחאב ונבריה -
 11 מזה ששחטו אנשי אחאב אכלו מאנשי, זבוח גברי דיהושפט
 12 אכל יהושפט ונבריה - ומזה ששחטו אנשי יהושפט אכלו יהושפט
 13 ואנשיו.

1 דאחאב אכול גברי דיהושפט - מזה ששחטו אנשי אחאב שהיו
 2 רשעים ושחיטתם פסולה, אכלו אנשי יהושפט, ומזה דזבוח על ידי
 3 עובדיה שהיה צדיק, אכל יהושפט שהקפיד על שחיטה כשירה.
 4 מתרצת הגמרא: לא סלקא דעתך שלא היו אנשי יהושפט כשרים,
 5 שכן מדמבואר בפסוק 'מושל מקשיב על דבר שקר כל משרתיו
 6 רשעים', שעבדי הרשע אף הם רשעים, משמע הא מושל המקשיב
 7 לדבר אמת, משרתיו צדיקים, שאף עבדיו צדיקים, ובהכרח היו

אגרות קודש

ב"ה, כ"ג סיון, תשי"ח

ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מט' בסיון, ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע כאו"א להמצטרך לו מתאים לתוכן כתבו.

ובמ"ש אודות מצב פרנסתו הדחוק והאפשרית שישע בשליחות ממחלקה דתית, לאיזה זמן לחו"ל, שכנראה ממכתבו המשכורת בעד זה מספיקה לא רק להוצאה ופרנסה בהווה, אלא שנשאר כסף לסילוק החובות שמקודם.

הנה כפי הנשמע הנוסעים בשליחות כהנ"ל יש ביכולתם להתנהג בענינים הרוחניים מתאים למצפונם, וא"כ הוא, וזוגתו תחי' מסכימה לנסיעה כזו, נכון להתענין בדבר, ובפרט שהרי גם פרנסה רוחנית בהענין שיוכל להפיץ היהדות ברוח ישראל סבא במקומות לשם יסע.

במ"ש אודות האכזבה שיש לו כשמתבונן בכתתו בה השקיע מאמצים כ"כ רבים. - הנה כפי הנשמע מהצד, ברור שיש לו כשרונות בשטח החינוך, ולכן אחת משתי אלה, או שאינו מעריך את התוצאות ורואה אותם לא בהתאם המציאות (שהיא טובה יותר מאשר מתארה), או שמנצל את הכשרונות לא באופן המתאים, ועל כזה נאמר ותשועה ברוב יועץ. אבל בכל אופן שצריך לנצל כשרונותיו בהחינוך, והרי גם ההצעה שבסעיף א' כנראה כוונתו לענינים של חינוך במקום לשם יסעו

לפלא שאינו מזכיר בהנוגע לפעולות במסגרת צעירי אגו"ח אף שבטוחני שגם בזה מתעסק, והשי"ת יצליחו וזוגתו תחי' בכל האמור.

ולהודעתו ממצב זוגתו תחי', השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחוי"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בברכה לבשו"ט בכהנ"ל.